

Соціально-економічне становище Кіровоградської області за січень–травень 2020 року

Населення

Чисельність наявного населення в області, за оцінкою, на 1 травня 2020р. становила 929119 осіб. Упродовж січня–квітня 2020р. чисельність населення зменшилася на 3990 осіб. Зменшення чисельності населення області відбулося за рахунок природного (3506 осіб) та міграційного (484 особи) скорочення. Порівняно із січнем–квітнем 2019р. обсяг природного скорочення зменшився на 25 осіб.

Природний рух населення у січні–квітні 2020р. характеризувався суттєвим перевищенням числа померлих над живонародженими: на 100 померлих – 35 живонароджених.

Доходи населення

За січень–травень 2020р. розмір **середньомісячної номінальної заробітної плати** штатних працівників підприємств, установ, організацій (юридичних осіб та відокремлених підрозділів юридичних осіб із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб) становив 8834 грн, що на 13,7% вище ніж за січень–травень 2019р.

Найбільш оплачуваними в економіці області у січні–травні 2020р. були працівники державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування, добувної промисловості і розроблення кар'єрів, лісового господарства та лісозаготівлі, фінансової та страхової діяльності, де заробітна плата у 1,5–1,6 раза перевищила середній показник по області.

Значно нижчою залишається заробітна плата працівників у сферах тимчасового розміщування й організації харчування, творчості, мистецтва та розваг, функціонування бібліотек, архівів, музеїв та інших закладів культури, будівництві, адміністративного та допоміжного обслуговування, сферах охорони здоров'я, інформацій та телекомунікацій, наукових досліджень та розробок, освіти, оптовій та роздрібній торгівлі; ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів, сільському господарстві, сфері операцій з нерухомим майном. Співвідношення рівня оплати праці в зазначених видах діяльності до середнього по області становило 50,9–97,5%.

У січні–травні 2020р. порівняно з січнем–травнем 2019р. спостерігалось збільшення **реальної заробітної плати** на 12,1% (у січні–травні 2019р. порівняно з січнем–травнем 2018р. – на 8%).

Загальна сума несплаченої заробітної плати (по юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із урахуванням цензу за кількістю найманих працівників) впродовж січня–травня 2020р. збільшилася на 28,9% і на 1 червня 2020р. становила 13,5 млн.грн.

Обсяг несплаченої заробітної плати становив 0,9% фонду оплати праці, нарахованого за травень 2020р.

Сума боргу працівникам економічно активних підприємств упродовж січня–травня 2020р. збільшилася на 61,3% і на 1 червня 2020р. становила 7,5 млн.грн або 55% загальної суми боргу по області.

Кількість працівників, перед якими є борги з виплати заробітної плати, на 1 червня 2020р. становила 0,6 тис. осіб або 0,4% середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області. Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому по 12,1 тис.грн або на 35,6% більше розміру середньої заробітної плати, нарахованої штатному працівнику за травень 2020р.

Сума заробітної плати, не виплаченої працівникам підприємств-банкрутів, на 1 червня 2020р. становила 5,8 млн.грн.

На підприємствах, які відносяться до категорії економічно неактивних, заборгованість із виплати заробітної плати на 1 червня 2020р. становила 314,1 тис.грн.

Ціни

Індекс споживчих цін в області у травні 2020р. порівняно з квітнем п.р. становив 100,4% з початку року – 101,7%.

На споживчому ринку у травні 2020р. ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 1,3%. Найбільше (на 18,9% та 17,1%) підвищилися ціни на яйця та фрукти. На 6,3–0,4% подорожчали олія оливкова, овочі, мед, морозиво, риба та продукти з риби, макаронні вироби, безалкогольні напої, продукти переробки зернових, цукор. Водночас на 6,8–0,4% подешевшали сало, масло, олія соняшникова, кисломолочна продукція, шоколад, молоко, м'ясо та м'ясопродукти, інші продукти харчування, сметана, кондитерські вироби з борошна, рис, сири.

Ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби зросли на 1,3%, що пов'язано з подорожчанням тютюнових виробів на 3%.

Одяг і взуття подорожчали на 0,7%, за рахунок зростання цін на одяг на 1,7%.

Зниження цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 2,4% відбулося головним чином за рахунок здешевлення природного газу на 16,2%.

Ціни на транспорт знизились на 2,4% в основному через зниження цін на паливо та мастила на 8,8%.

Зниження цін у сфері охорони здоров'я на 1,2%, насамперед зумовлено здешевленням фармацевтичної продукції на 1,9%.

Послуги ресторанів та готелів подорожчали на 2%, зокрема, послуги закладів швидкого харчування – на 5%, послуги кафе та ресторанів – на 0,8% та 0,7% відповідно.

Діяльність підприємств

Фінансовий результат до оподаткування (сальдо) великих та середніх підприємств області у січні–березні 2020р. склав 674,5 млн.грн збитку проти 251,8 млн.грн прибутку у січні–березні 2019р.

Прибутковими великими та середніми підприємствами, частка яких у загальній кількості становила 56,4%, отримано 318,3 млн.грн прибутку. Основна його частина сформована підприємствами промисловості – 224,2 млн.грн (70,4% загального прибутку по області), оптової та роздрібною торгівлі, ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 87,2 млн.грн (27,4%).

За видами промислової діяльності найбільші обсяги прибутку спостерігалися у підприємств переробної промисловості – 154,3 млн.грн (68,8% загального прибутку промисловості), зокрема у підприємств з виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів – 86 млн.грн. машинобудування – 64,3 млн.грн.

Збитковими великими та середніми підприємствами отримано 992,8 млн.грн збитку. Значних збитків зазнали підприємства промисловості – 815,9 млн.грн (82,2% загальної суми збитків).

Серед видів промислової діяльності найбільші обсяги збитків отримали підприємства добувної промисловості – 477,2 млн.грн (58,5% загальної суми збитків промисловості).

Частка збиткових підприємств у січні–березні 2020р. становила 43,6%, що на 16,3 в.п. більше порівняно із січнем–березнем 2019р. Найбільший відсоток збиткових підприємств спостерігався у серед підприємств транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності (62,5%).

Промисловість

У травні 2020р. порівняно з попереднім місяцем та травнем 2019р. **індекс промислової продукції** становив відповідно 87,6% та 95,4%, за підсумками січня–травня 2020р. – 102,6%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** у січні–травні 2020р. обсяги випуску продукції зменшилися на 5,9%, зокрема у добуванні каменю, піску та глини (на 17,5%), руд кольорових металів (на 5,6%).

На підприємствах **переробної промисловості** порівняно із січнем–травнем 2019р. індекс промислової продукції становив 105,6%.

У *виробництві харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів* у січні–травні 2020р. проти січня–травня 2019р. випуск продукції зріс на 4,9%, у т.ч. у виробництві інших харчових продуктів – на 14,3%, олії та тваринних жирів – на 5,2%, готових кормів для тварин – на 4,4%, напоїв – на 3,7%, хліба, хлібобулочних і борошняних виробів – на 0,4%. Водночас у виробництві продуктів борошномельно-круп'яної промисловості спостерігалось зменшення обсягів виробництва продукції (на 16,2%), молочних продуктів (на 12,2%), м'яса та м'ясних продуктів (на 2,6%).

У січні–травні 2020р. порівняно з січнем–травнем 2019р. спостерігалось збільшення виробництва олії соняшникової і сафлорової та їх фракцій, рафінованих (крім хімічно модифікованих) на 14,9 тис.т, олії соєвої

та її фракції, нерафінованих (крім хімічно модифікованих) – на 12,7 тис.т, свинини свіжої чи охолодженої – туш, напівтуш (уключаючи оброблених сіллю чи консервантами для тимчасового зберігання) – на 251,6 т, хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання – на 133,7 т, субпродуктів харчових великої рогатої худоби, свиней, баранів, кіз, коней, інших тварин родини конячих, свіжих чи охолоджених – на 51,5 т, сиру тертого, порошкового, голубого та іншого неплавленого (крім свіжого сиру, сиру із молочної сироватки та кисломолочного сиру) – на 43 т, виробів кондитерських з цукру, інших – на 18,9 т.

Водночас зменшилось виробництво олії соняшnikової та сафлорової та їх фракцій, нерафінованих (крім хімічно модифікованих) на 17,1 тис.т, борошна пшеничного чи пшенично-житнього – на 3,7 тис.т, виробів ковбасних та подібних продуктів з м'яса, субпродуктів чи крові тварин та подібних виробів і харчових продуктів на їхній основі (крім виробів ковбасних з печінки та страв готових) – на 397,1 т, зерен зернових культур плющених, перероблених в пластівці, лущених, обрушених, різаних або подрібнених – на 108,5 т, печива солодкого (уключаючи сендвіч-печиво; крім частково чи повністю покритого шоколадом або іншими сумішами, що містять какао) – на 65,8 т, виробів здобних (булочок підвищеної калорійності, листкових, рулетів з маком, рогаликів тощо) – на 48,4 т, виробів ковбасних з печінки (ліверних) та подібних виробів і харчових продуктів на їхній основі (крім страв готових) – на 22,9 т, яловичини і телятини, свіжих чи охолоджених – туш, напівтуш, четвертин необвалених – на 18,6 т.

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів обсяги випуску продукції у січні–травні 2020р. зменшились на 46,5%, у т.ч. у виробництві одягу – на 47,1%, текстильному виробництві – на 45,4%.

У виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності у січні–травні 2020р. випуск продукції збільшився на 39,7%, зокрема у лісопильному та стругальному виробництві – в 1,5 раза. При цьому у виготовленні виробів з паперу та картону обсяги зменшились на 18,5%, виробів з деревини, корка, соломки та рослинних матеріалів для плетіння – на 0,1%.

У виробництві хімічних речовин і хімічної продукції у січні–травні 2020р. випуск продукції зменшився на 21,2%, у т.ч. у виробництві основної хімічної продукції, добрив і азотних сполук, пластмас і синтетичного каучуку в первинних формах – на 25%, фарб, лаків і подібної продукції, друкарської фарби та мастик – на 19,1%.

На підприємствах із виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції випуск промислової продукції у січні–травні 2020р. порівняно з січнем–травнем 2019р. зменшився на 0,5%, зокрема у виробництві іншої неметалевої мінеральної продукції – на 6,4%. Водночас у виробництві гумових і пластмасових виробів випуск продукції збільшився на 13,2%.

У металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, обсяги промислової продукції у січні–травні 2020р. збільшилися на 42,1%, у т.ч. у виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування – на 43,1%, металургійному виробництві – на 42,1%.

У машинобудуванні випуск промислової продукції у січні–травні 2020р. зменшився на 25,8%, у т.ч. у виробництві електричного устаткування – на 34%, машин і устаткування загального призначення – на 12,9%. Водночас у виробництві автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів випуск продукції збільшився у 2,1 рази, машин і устаткування для сільського та лісового господарства – на 1,4%.

На підприємствах з виробництва, передачі та розподілення електроенергії у січні–травні 2020р. обсяги виробництва зменшилися на 4,1%, у т.ч. у виробництві електроенергії – на 6,2%, розподіленні електроенергії – на 2,7%.

Сільське господарство

У січні–травні 2020р. **індекс сільськогосподарської продукції** порівняно із січнем–травнем 2019р. склав 98,7%, у т.ч. у підприємствах – 107%, господарствах населення – 96,1%.

Тваринництво. У господарствах усіх категорій у січні–травні 2020р. загальний обсяг виробництва м'яса (реалізація сільськогосподарських тварин на забій у живій масі) склав 34,8 тис.т та порівняно з січнем–травнем 2019р. зменшився на 0,3 тис.т або на 0,9%.

Обсяг вирощування сільськогосподарських тварин у підприємствах у січні–травні 2020р. становив 8,8 тис.т, що на 0,3% більше ніж у січні–травні 2019р., у т.ч. великої рогатої худоби – 1,3 тис.т (на 8% менше), свиней – 7,4 тис.т (на 4,1% більше). Відношення загального обсягу вирощування сільськогосподарських тварин до обсягу їх реалізації на забій становило 93% (у січні–травні 2019р. – 99,1%).

Загальне виробництво молока порівняно з січнем–травнем 2019р. зменшилося на 8,4% і склало 108,4 тис.т, у т.ч. у підприємствах – на 5,3% (25 тис.т), у господарствах населення – на 9,2% (83,4 тис.т).

Порівняно з січнем–травнем 2019р. у підприємствах середній надій молока від корів, що були в наявності на початок 2020р., зменшився на 101 кг (на 3,9%) і становив 2469 кг.

У січні–травні 2020р. загальне виробництво яєць від птиці свійської усіх видів порівняно з січнем–травнем 2019р. зросло на 12,9% і склало 242,8 млн.шт. Виробництвом яєць займалися підприємства 5 районів області.

Загальна кількість великої рогатої худоби на 1 червня 2020р. становила 101,3 тис. голів (на 9,3% менше ніж на 1 червня 2019р.), у т.ч. корів – 46,9 тис. голів (на 9,3% менше), свиней – 221 тис. голів (на 0,7% менше), овець і кіз – 48,1 тис. голів (на 6,8% менше) та птиці свійської – 5941,1 тис. голів (на 0,7% менше).

Реалізація сільськогосподарської продукції. Середні ціни продажу аграрної продукції підприємствами за всіма напрямками реалізації у січні–травні 2020р. порівняно з січнем–травнем 2019р. збільшилися на 0,6%, у т.ч. продукції рослинництва – на 0,4%, продукції тваринництва – на 2,6%.

Наявність культур зернових та зернобобових і насіння соняшнику. На 1 червня 2020р. у підприємствах, які безпосередньо вирощують, та підприємствах, що займаються зберіганням і переробленням культур зернових та зернобобових, було в наявності 237,3 тис.т зерна (в 2 рази менше порівняно з 1 червня 2019р.), у т.ч. 81,9 тис.т пшениці, 118,7 тис.т кукурудзи, 28,3 тис.т ячменю. У підприємствах, які безпосередньо вирощують культури зернові та зернобобові, зберігалось 195,5 тис.т зерна (на 20% менше), у т.ч. 56,4 тис.т пшениці, 107 тис.т кукурудзи, 24,8 тис.т ячменю. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 41,8 тис.т зерна (в 5,5 рази менше, ніж на 1 червня 2019р.).

Запаси насіння соняшнику становили 282,1 тис.т (на 15,3% більше, ніж на 1 червня 2019р.), з них у підприємствах, які здійснюють його виробництво, зберігалось 68 7 тис.т (в 1,6 рази менше), у підприємствах, що займаються його зберіганням і переробленням – 213,4 тис.т (в 1,6 рази більше).

Будівництво

У січні–травні 2020р. підприємствами області вироблено будівельної продукції на суму 398,9 млн.грн. Індекс будівельної продукції у січні–травні 2020р. порівняно з січнем–травнем 2019р. становив 59,4%.

Нове будівництво склало 18,2% загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний та поточний) – 28%, реконструкція та технічне переоснащення – 53,8%.

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібною торгівлю, який включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–травні 2020р. становив 8143,6 млн.грн, що в порівнянних цінах на 8,8% більше обсягу січня–травня 2019р.

Роздрібний товарооборот підприємств (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–травні 2020р. становив 5757,9 млн.грн, що у порівнянних цінах на 9,1% більше обсягу січня–травня 2019р.

Реалізація послуг. Обсяг реалізованих послуг усім споживачам у I кварталі 2020р. становив 1926,8 млн.грн.

У структурі обсягу реалізованих послуг за видами економічної діяльності значну частку (73%) займали послуги підприємств транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності. Частка послуг, наданих підприємствами сфери адміністративного та допоміжного обслуговування, склала 8,1%, організаціями, що здійснюють операції з нерухомим майном – 5,1%, що працюють у сфері інформації та телекомунікацій – 4,4%, установами професійної, наукової та технічної

діяльності – 3,3%, охорони здоров'я та надання соціальної допомоги – 2,9%, освіти – 1,9%. Частка послуг, реалізованих населенню, у загальному обсязі реалізованих послуг склала 14,5%.

Зовнішня торгівля товарами

У січні–квітні 2020р. обсяг експорту товарів становив 322,4 млн.дол. США, імпорту – 81,4 млн.дол. Порівняно з січнем–квітнем 2019р. експорт товарів збільшився на 45,9%, імпорт – на 7,7%. Позитивне сальдо становило 240,9 млн.дол. (у січні–квітні 2019р. – 145,3 млн.дол.).

На формування позитивного сальдо вплинули окремі товарні групи: жири та олії тваринного або рослинного походження (115,9 млн.дол.), зернові культури (92,6 млн.дол.), залишки і відходи харчової промисловості (46 млн.дол.).

Коефіцієнт покриття експортом імпорту у січні–квітні 2020р. становив 3,96 (у січні–квітні 2019р. – 2,92).

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами 119 країн світу.

Загалом область експортувала товари до 103 країн світу.

У січні–квітні 2020р. обсяг експорту товарів до країн ЄС становив 97,9 млн.дол. (30,4% загального обсягу експорту) та збільшився в 1,8 раза порівняно з січнем–квітнем 2019р.

Серед найбільших партнерів-країн ЄС зросли експортні поставки до Франції, Нідерландів, Іспанії, Польщі, серед інших країн – до Китаю, Єгипту, Білорусі. Водночас зменшилися поставки до Чехії, Туреччини, Німеччини.

Найбільші експортні поставки здійснювались до Білорусі – 10,2% загального обсягу експорту (залишки і відходи харчової промисловості), Нідерландів – 9% (зернові культури, жири та олії тваринного або рослинного походження), Індії – 8,9% (жири та олії тваринного або рослинного походження), Китаю – 8,4% (жири та олії тваринного або рослинного походження, руди, шлак і зола), Єгипту – 5,3% (зернові культури).

У січні–квітні 2020р. з області експортовано жирів та олій тваринного або рослинного походження на суму 119 млн.дол., продуктів рослинного походження – на 98,4 млн.дол., готових харчових продуктів – на 49,7 млн.дол., машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання – 27,2 млн.дол.

Імпорт товарів у січні–квітні 2020р. здійснювався з 73 країн світу. Обсяг імпорту товарів з країн ЄС становив 32,7 млн.дол. (40,2% загального обсягу) та проти січня–квітня 2019р. збільшився на 6,5%.

Імпортні поставки порівняно з січнем–квітнем 2019р. зросли із Малайзії, Туреччини, Чехії, Австрії, скоротилися – з Китаю, Італії, Білорусі, Польщі.

Найбільші надходження товарів здійснювались з Туреччини – 18,8% загального обсягу імпорту (текстильні матеріали та текстильні вироби), Китаю – 13,9% (машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання), США – 10,6% (засоби наземного транспорту, крім залізничного, машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання), Німеччини – 10,1% (засоби наземного транспорту, крім залізничного, механічні машини), Чехії – 5,4% (механічні машини).

У січні–квітні 2020р. до області надійшло машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання на суму 25,9 млн.дол., засобів наземного транспорту, літальних апаратів, плавучих засобів – на 18,4 млн.дол., текстильних матеріалів та текстильних виробів – на 11,7 млн.дол., продуктів рослинного походження – на 5,8 млн.дол.

Транспорт

У січні–травні 2020р. вантажообіг підприємств транспорту збільшився на 3,9% і становив 11943,6 млн.ткм.

Залізницею у січні–травні 2020р. перевезено 2367 тис.т вантажів, що на 3,7% менше ніж у січні–травні 2019р. Це спричинено зменшенням перевезення брухту чорних металів на 42,9%, нафти і нафтопродуктів – на 41,5%, будівельних матеріалів – на 5,1%, зерна і продуктів перемолу – на 1,7%. Натомість у 2,3 рази збільшилося перевезення хімічних і мінеральних добрив. Вантажообіг підприємств залізничного транспорту збільшився на 5,8% і становив 11670,5 млн.ткм.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами–підприємцями) у січні–травні 2020р. перевезено 1786 тис.т вантажів, що на 69,2% менше порівняно з січнем–травнем 2019р., вантажообіг зменшився на 40,4% і становив 272,8 млн.ткм.

Авіаційним транспортом у січні–травні 2020р. перевезено 0,9 тис.т вантажів, що на 21,3% більше порівняно з січнем–травнем 2019р., вантажообіг збільшився на 36,6% і становив 0,3 млн.ткм.

У січні–травні 2020р. пасажирообіг підприємств транспорту становив 436,7 млн.пас.км, або 40,7% обсягу січня–травня 2019р.

Послугами пасажирського транспорту скористалися 19 млн. пасажирів, або 59,1% обсягу січня–травня 2019р.

Залізницею у січні–травні 2020р. перевезено 420,2 тис. пасажирів, що на 55,9% менше порівняно з січнем–травнем 2019р., пасажирообіг зменшився на 65,2% і становив 257,4 млн.пас.км.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами–підприємцями) у січні–травні 2020р. перевезено 11,1 млн. пасажирів, що на 47,3% менше порівняно з січнем–травнем 2019р. Пасажирообіг підприємств автомобільного транспорту зменшився на 50,6% і становив 134,2 млн.пас.км.

Обсяги перевезень пасажирів, виконаних фізичними особами–підприємцями у січні–травні 2020р., зменшились на 43,2% та становили 2 млн. пасажирів.

Авіаційним транспортом у січні–травні 2020р. перевезено 10,5 тис. пасажирів, що на 38,2% менше порівняно з січнем–травнем 2019р., пасажирообіг зменшився на 38,6% і становив 5,1 млн.пас.км.

Тролейбусами у січні–травні 2020р. перевезено 7,6 млн. пасажирів, що на 26,4% менше ніж у січні–травні 2019р.

Головне управління статистики
у Кіровоградській області